Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Agenția de Dezvoltare Regională Sud

RAPORT privind implementarea planului de activitate pentru anul 2015

Cuprins

Abrevieri şi Acronime 2
Introducere 4
Sumar executiv 5
Domeniul de activitate 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI PROGRAMARE 7
1.2. Elaborarea Programului Regional Sectorial (PRS) în domeniul infrastructurii drumurilor regionale și locale (DRL). 7
1.3. Acordarea asistenței APL în actualizarea strategiilor de dezvoltare socio-economică. 8
1.4 Elaborarea POR 2016-2018 8
1.5 Planificarea și raportarea activităților ADR Sud. 9
Domeniul de activitate 2 : ELABORAREA ȘI GESTIONAREA PROIECTELOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 9
2.1. Organizarea Apelului de Propuneri de Proiecte (APP). 9
2.2. Dezvoltarea conceptelor de proiecte în cadrul exercițiului de planificare sectorială regională. 9
2.2.1. Elaborarea proiectelor în sectorul eficiență energetică a clădirilor publice. 10
2.2.2. Elaborarea proiectelor în sectorul aprovizionare cu apă și canalizare (AAC). 10
2.2.3. Elaborarea proiectelor în sectorul Drumuri Regionale și Locale. 10
2.2.4. Elaborarea proiectelor în sectorul Managementul Deșeurilor Solide. 11
2.3. Implementarea/gestionarea proiectelor de dezvoltare regională 13
2.3.1. Implementarea proiectelor de dezvoltare regională 13
2.3.2. Facilitarea cooperării dintre APL din raionul Cahul și furnizorul de servicii AAC. 16
2.3.3. Monitorizarea, evaluarea şi raportarea asupra proiectelor implementate în RDS 17
Domeniul de activitate 3 : DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ACTORILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 17
3.1. Planificarea și raportarea activităților de dezvoltare a capacităților 17
3.2. Formarea continuă a capacităților actorilor de DR 17
Domeniul de activitate 4. RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI ATRAGEREA INVESTIȚIILOR 22
4.1. Consolidarea relaţiilor de cooperare transfrontalieră şi transnaţională. 22
4.2. Implementarea proiectului susținut de Ambasada Cehiei în R Moldova „Consolidarea capacitățile administrației publice din RM - Regiunea de Sud ” 24
4.3. Identificarea surselor alternative de finanțare pentru proiecte regionale 27
Domeniul de activitate 5. COMUNICARE ŞI TRANSPARENŢĂ 27
Domeniul de activitate 6. ACTIVITATE OPERAŢIONALĂ 28
6.1 Planificarea şi utilizarea eficientă a surselor financiare destinate activităţii operaţionale ale agenţiei. 28
6.2. Planificarea, organizarea şi administrarea procedurilor de achiziţii publice. 29
6.3. Asigurarea secretariatului CRD Sud. 30
Domeniul de activitate 7. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 31
7.1. Monitorizarea, evaluarea şi raportarea asupra implementării documentelor de planificare și programare regională. 31
7.2. Participarea în elaborarea sistemului de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate 31

ANEXE

Anexa 1. Devizul cheltuielilor de organizare și funcționare a ADR Sud pentru anul 2015.
Anexa 2. Notă explicativă a devizului cheltuielilor de organizare și funcționare a ADR Sud pentru 2015.
Anexa 3. Lista indicatorilor de progres în dezvoltarea regională ai ADR Sud în ianuarie – decembrie 2015
Anexa 4. Analiza executării planului bugetar consolidat 2015

Abrevieri şi Acronime

AAC	Aprovizionarea cu Apă și Canalizare
AAP	Academia de Administrare Publică
ACD	Agenția Cehă pentru Dezvoltare
ADA	Agenţia Austriacă pentru Dezvoltare
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
AEE	Agenţia pentru Eficienţă Energetică
AMAC	Asociaţia Moldova Apă – Canal
APDM	Compania Națională Administrația Porturilor Dunării Maritime Galați
APL	Administrația Publică Locală
AŞM	Academia de Ştiinţe a Moldovei
BNS	Biroul Naţional de Statistică
CCI	Camera de Comerţ şi Industrie
CIM	Cooperare Inter-municipală
CNCDR	Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CO-WANDA	Convenție pentru Managementul Deşeurilor pentru Navigația interioară pe Dunăre
CPP	Concept de Proiect Posibil
CPS	Comitetul pentru Planificare Strategică
CPV	Concept de Proiect Viabil
CR	Consiliul Raional
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
DGDR	Direcția Generală Dezvoltare Regională
DR	Dezvoltare Regională
DRL	Drumuri Regionale şi Locale
DUP	Documentul Unic de Program
EE	Eficienţa Energetică
EIMÎ	Evaluarea Impactului asupra Mediului Înconjurător
FNDR	Fondul Național de Dezvoltare Regională
GIZ	Agenția de Cooperare Internaţională a Germaniei
GL	Grup de Lucru
GLRS	Grup de Lucru Regional Sectorial
GOPA	Agenția pentru Organizare, Planificare și Educație
IEG	Institutul de Ecologie şi Geografie
IMM	Întreprinderi Mici şi Mijlocii
ÎM	Întreprindere Municipală
MBR	Monitorizare bazată pe rezultate
MDL	Lei moldoveneşti

M&E	Monitorizare şi Evaluare
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcțiilor
MDS	Managementul Deşeurilor Solide
MM	Ministerul Mediului
MIEPO	Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova
MSPL	Modernizarea Serviciilor Publice Locale
ONG	Organizație Non – Guvernamentală
PNUD	Programul Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare
POR	Planul Operațional al Regiunii
PRS	Program Regional Sectorial
RDS	Regiunea de Dezvoltare Sud
RM	Republica Moldova
SA	Societate pe Acţiuni
SCSP	Suport complementar acordat sectorului privat
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SDSE	Strategia de dezvoltare socio-economică
SF	Studiu de Fezabilitate
SIDA	Agenţia Suedeză pentru Dezvoltare şi Cooperare Internaţională
SNDR	Strategia Națională de Dezvoltare Regională
SSVEPC	Serviciul de Stat pentru Verificare şi Expertizare a Proiectelor de Construcţii
SUERD	Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării
TdR	Termeni de Referinţă
UE	Uniunea Europeană

Introducere

Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS) este un subiect al dezvoltării regionale care determină cadrul de planificare, evaluare şi implementare a politicii de dezvoltare regională în partea de sud a ţării.

În componenţa RDS intră 8 raioane: Cahul, Cantemir, Cimişlia, Căuşeni, Basarabeasca, Leova, Taraclia şi Ştefan-Vodă. Suprafaţa totală a regiunii este de 7379 km² sau 24,2% din suprafaţa totală a ţării. Populaţia regiunii este de 536,0 mii persoane (conform situaţiei din 01.01.2014). 73,6% din populația regiunii locuiește în mediu rural. Din regiune fac parte 187 administraţii publice locale de nivelul I şi 8 administraţii publice locale de nivelul II, care cuprind 283 localităţi rurale şi 11 oraşe.

Centrul administrativ al RDS este or. Cimişlia.

Cadrul instituţional al RDS este reprezentat de Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud (CRD Sud) şi Agenţia de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud).

CRD Sud este o structură funcţională deliberativă la nivelul regiuni de dezvoltare, constituită pentru coordonarea şi promovarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională la nivel local. CRD Sud întruneşte 32 membri, reprezentanţi ai APL de nivel I şi II din cele 8 raioane ale RDS, reprezentanţi din rândul antreprenorilor şi activiştilor societăţii civile din regiune.

ADR Sud este o instituţie publică, non-profit, cu personalitate juridică, care funcţionează în domeniul dezvoltării regionale şi care reprezintă executivul CRD Sud.

ADR Sud are rolul de a contribui la dezvoltarea durabilă şi echitabilă a întreg teritoriul regiunii, urmărind înlăturarea dezechilibrelor dintre diferite zone ale acesteia în favoarea locuitorilor ei.

Principalul document care identifică priorităţile şi măsurile de implementare a politicii de dezvoltare regională în cadrul RDS este ***Strategia de dezvoltare regională Sud 2010-2016***, care cuprinde 4 domenii majore de intervenţie:

- *reabilitarea infrastructurii fizice;*
- *diversificarea economiei şi susţinerea dezvoltării sectorului privat;*
- *îmbunătăţirea factorilor de mediu şi a atractivităţii turistice;*
- *sporirea eficienţei energetice şi utilizarea surselor de energii regenerabile.*

Planul Operaţional Regional Sud (POR Sud) reprezintă planul de implementare a Strategiei de dezvoltare regională, prevăzut pentru o perioadă de 3 ani. POR conţine programe, proiecte şi activităţi prioritare.

Planul anual de activitate al ADR Sud este un document de planificare pe termen scurt, compus din activităţi, care fiind realizate, asigură implementarea POR şi a SDR Sud.

ADR Sud, raportează despre implementarea obiectivelor stabilite în Planul anual de activitate, de două ori pe an, pentru semestrul I a anului în curs şi pentru activitatea anuală, elaborând în acest sens rapoarte, care sunt prezentate Consiliului Regional pentru Dezvoltare, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și sunt plasate pe pagina oficială a agenției pentru a asigura vizibilitatea și transparența în activitatea agenției.

Sumar executiv

Prezentul raport este o trecere sumară în revistă a principalelor activităţi realizate de ADR Sud pe parcursul anului 2015 conform planului de activitate aprobat, precum şi a rezultatelor obţinute în această perioadă. Activitatea agenţiei în perioada de referinţă a fost îndreptată spre realizarea cu succes a SDR Sud ca parte integrantă a politicii de dezvoltare regională a Republicii Moldova. Pentru atingerea obiectivului general stabilit în SDR Sud, care prevede ***dezvoltarea unei regiuni prospere cu o creştere economică echilibrată pe teritoriul RDS***, în perioada ianuarie-decembrie 2015, ADR Sud şi-a desfășurat activitatea în următoarele domenii, stabilite în planul anual de activitate:

1. *Planificare strategică şi programare;*
2. *Elaborarea și gestionarea proiectelor de dezvoltare regională;*
3. *Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională;*
4. *Relații internaționale și atragerea investițiilor;*
5. *Comunicare și transparență*
6. *Activitate operaţională.*

Mobilizându-şi eforturile, ADR Sud, cu suportul partenerilor internaţionali de dezvoltare, în cooperare cu partenerii regionali/locali, ghidată de politicile şi deciziile CRD Sud, în coordonare cu ordonanţele şi recomandările DGDR din cadrul MDRC au conlucrat în direcţia îndeplinirii sarcinilor stabilite pentru perioada de raportare şi a obţinut următoarele **rezultate:**

În domeniul planificării strategice:

- 1 Program regional în domeniul Drumuri Regionale și Locale (DRL) aprobat de CRD Sud;
- 10 Concepte de Proiecte Viabile (CPV), inclusiv 2 în sectorul AAC, 3 în sectorul EE și 5 în sectorul DRL elaborate;
- 5 studii de fezabilitate, inclusiv 3 în domeniul Managementul Deșeurilor Solide (MDS) pentru 3 subregiuni din RDS și 2 în domeniul AAC în curs de elaborare;
- Proiectul SDR Sud 2016-2020 elaborat și lansată procedura de consultare publică;
- 5 planuri de dezvoltare locală, capitolul AAC, actualizate și aprobate prin deciziile Consiliilor Locale

În domeniul managementului proiectelor:

- 3 proiecte investiționale finanțate din FNDR finalizate;
- 3,18 km de drum în s. Carahasani r-l Ștefan Vodă construit;
- 18,9 km de drum în localitățile Ștefan Vodă, Talmaza, Cioburciu reabilitat;
- 13,04 km de drum în raionul Taraclia construit;
- Valorificate surse financiare din FNDR pentru proiecte investiționale în valoare totală de 75 874,41 mln. lei.

În domeniul dezvoltării capacităților actorilor de dezvoltare regională:

- 1 program de instruiri pentru anul 2015 elaborat;
- 1 curs tematic dedicat sectorului privat din RDS în domeniul achizițiilor publice desfășurat;
- 67 sesiuni de instruire desfășurare pentru actorii de DR;
- 755 actori de dezvoltare regională cu capacități îmbunătățite;
- 22 actori de DR din RDS au preluat bunele practici în cadrul a 6 vizite de studiu.

În domeniul relațiilor internaționale și atragerii investițiilor:

- 1 concept de proiect pentru aplicare în cadrul Programului transfrontalier Ucraina-Moldova elaborat și aplicat;
- 1 proiect de dezvoltare a capacităților actorilor de DR susținut de ambasada Cehiei în RM implementat cu succes;
- 10 NC elaborate cu suportul experților cehi în cadrul proiectului;
- 45 reprezentanți ai APL și sectorul privat din RDS au capacități de a elabora NC pe prioritatea 2 din SDR;

În domeniul comunicării eficiente și asigurării transparenței activității ADR Sud:

- 35000 accesări ale paginii Web a ADR Sud;
- 129 materiale în mass-media locală şi naţională scrise/difuzate;
- 6 buletine informative electronice elaborate și expediate către cca 600 beneficiari;
- 8 panouri informative din incinta Consiliilor Raionale din RDS actualizate periodic;
- 1 eveniment festiv organizat la finalizarea Proiectului "Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani - oportunități sporite pentru dezvoltarea economică pentru Zona de Sud a Republicii Moldova".

În domeniul asigurării unui management operațional eficient al ADR:

- 2 şedinţe a CRD Sud desfăşurate cu succes;
- 9 proiecte de decizie aprobare în cadrul şedinţelor CRD;
- 11 proceduri de achiziții publice desfășurate cu succes;
- buget operațional valorificat integral.

Domeniul de activitate 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI PROGRAMARE

1.1. Elaborarea SDR Sud 2020

Strategia de Dezvoltare Regională (SDR) pentru Regiunea de Dezvoltare Sud reprezintă un document de politici publice, care are în vizor etapa de dezvoltare pe termen mediu (7 ani) a regiunii de dezvoltare. MDRC în anul 2014 a lansat procesul de elaborare a SNDR 2020 și a strategiilor regionale de dezvoltare 2020. CRD Sud în ședința din februarie 2014 a aprobat Planul de acțiuni privind elaborarea SDR Sud 2020 și Regulamentul de activitate a Comitetului pentru Planificare Strategică(CPS) din RDS, structură creată pentru a asigura procesul participativ de elaborare și consultare a documentului. Procesul de elaborare a SDR Sud 2020 a continuat și în anul 2015. În acest context în perioada de raportare, s-a reușit:

- elaborarea proiectului SDR Sud 2020, care conține profilul regiunii, analiza SWOT, strategia de dezvoltare cu obiective și măsuri, un compartiment ce ține de sistemul de monitorizare și evaluare a SDR , precum și planul de acțiuni privind implementarea strategiei;
- organizarea a 3 ședințe ale Comitetului pentru Planificare Strategică din RDS, în cadrul cărora au fost avizate principalele părți componente ale SDR;
- avizat proiectul documentului și înaintat pentru consultare publică.

Urmează ca proiectul SDR Sud 2020 să fie propus spre aprobare Comitetului pentru Planificare Strategică, apoi supus consultărilor publice și în ultimă instanță - aprobat de către CRD Sud.

În procesul de elaborare a SDR Sud 2020 ADR Sud a fost asistată de GIZ prin intermediul experților BCI. Despre procesul și principiile de elaborare a strategiei ADR Sud a raportat periodic CRD Sud și MDRC prin elaborarea și prezentarea de note informative și prezentări tematice.

1.2. Elaborarea Programului Regional Sectorial (PRS) în domeniul infrastructurii drumurilor regionale și locale (DRL).

La începutul anului 2014, Agenția de Dezvoltare Regională Sud cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) au inițiat procesul participativ de elaborare a Programului Regional Sectorial (PRS) în domeniul infrastructurii Drumurilor regionale și locale pentru Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS). În continuarea activităților desfășurate în anul 2014, în perioada ianuarie-decembrie 2015 au fost realizate următoarele:

- lansat procesul de consultări publice a PRS în domeniul DRL prin publicarea versiunii preliminare a Programului Regional Sectorial în domeniul DRL, pe pagina web a ADR Sud;
- expedierea documentului către beneficiari spre consultare: APL, membrii grupului regional sectorial, alte persoane interesate;
- organizarea evenimentului de consultări publice a PRS în domeniul infrastructurii drumurilor locale și regionale (17 februarie 2015);
- colectate propunerile de îmbunătățire a PRS într-un tabel de divergențe și expediate către experții GIZ, în scopul îmbunătățirii documentului;

PRS în domeniul DRL a fost aprobat în cadrul ședinței CRD Sud din 26 martie 2015.

Elaborarea acestui program se datorează susţinerii financiare şi tehnice din partea Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în cadrul proiectului "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova" (MSPL). PRS în domeniul drumuri regionale și locale este cel de al treilea program regional sectorial elaborat pentru RDS în cadrul acestui proiect. În anul 2014 CRD Sud a aprobat alte 2 programe sectoriale pe domeniile AAC și EE.

1.3. Acordarea asistenței APL în actualizarea strategiilor de dezvoltare socio-economică.

Ca o continuare a procesului de facilitare în elaborarea SDSE componenta AAC a raionului Cahul desfăşurat în anul 2013, pe parcursul anului 2014 ADR Sud cu suportul GIZ, a lansat procesul de actualizare a Planurilor Locale de Dezvoltare, capitolul AAC, pentru 4 localități din raionul Cahul . Astfel, în perioada de raportare consiliile locale din satul Crihana Veche, comuna Manta, satul Roşu şi or. Cahul au aprobat planurile de acţiuni locale la capitolul AAC pentru perioada 2015-2020. Urmează ca APL de nivelul I sa-și asume responsabilitatea implementării acestor planuri în vederea îmbunătățirii accesului populației la servicii de AAC de calitate.

În anul 2014 ADR Sud cu suportul GIZ a asistat și raionul Leova în procesul de actualizare a SDSE raionale, componenta AAC. În anul 2015 corespunzător a fost lansat procesul de actualizare a Planurilor Locale de Dezvoltare la capitolul AAC și pentru 7 localități din raionul Leova: satele Filipeni, Romanovca, Hănăsenii Noi,Cupcui, Sărata Nouă și orașele Leova și Iargara. Pînă la finele anului 2015 în 5 primării din cele 7 planificate au fost deja aprobate la ședințele consiliilor locale planurile de dezvoltare locală actualizate, componenta AAC. Urmează ca în primul trimestru al anului 2016 și consiliile locale din satele Hănăsenii Noi și Romanovca, să aprobe strategiile actualizate.

1.4 Elaborarea POR Sud 2016-2018

Această activitate nu a putut fi realizată, deoarece nu au avut loc cel de al III-lea Apel de propuneri de proiecte. Lansarea apelului de propuneri de proiecte este prerogativa MDRC.

1.5 Planificarea și raportarea activităților ADR Sud.

Cu regularitate, MDRC este informat despre activităţile preconizate a fi realizate de ADR Sud prin intermediul planurilor lunare de activitate. Planurile prezintă acţiunile mai detaliate care urmează a fi realizate pe parcursul lunii, și reiese din planul anual de activitate al ADR.

Despre realizarea activităţilor planificate, Ministerului îi sunt prezentate periodic rapoarte săptămânale, lunare, trimestriale, semestriale și raportul anual. Rapoartele semestrial şi anual sunt prezentate CRD pentru informare. În perioada de raportare au fost elaborate și prezentate MDRC Planul anual de activitate și 12 planuri lunare, corespunzător 52 rapoarte saptămînale, 12 rapoarte lunare, 1 raport semestrial și raportul anual de implementare a planului de acțiuni al ADR Sud pentru anul 2015.

Domeniul de activitate 2 : ELABORAREA ȘI GESTIONAREA PROIECTELOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

2.1. Organizarea Apelului de Propuneri de Proiecte (APP).

Lansarea Apelului de Propuneri de Proiecte la Fondul Național de Dezvoltare Regională este prerogativa MDRC. Agențiile de Dezvoltare Regională au rolul de a asista procesul de desfășurare a apelului în regiuni și de a acorda suport APL de nivelul I și II din regiune în calitate de aplicanți. În perioada de raportare nu a fost anunțat apelul, astfel această activitate nu s-a realizat.

2.2. Dezvoltarea conceptelor de proiecte în cadrul exercițiului de planificare sectorială regională.

Elaborarea Programelor regionale sectoriale în domeniile eficiență energetică (EE), alimentare cu apă și de canalizare (AAC), managementul deșeurilor solide (MDS) și drumuri regionale și locale (DRL), a fost doar prima etapă în cadrul asistenței GIZ în planificarea regională sectorială. Produsul final al acestui exercițiu trebuie să fie un portofoliu de proiecte în toate 4 sectoare asistate.

Metodologia elaborării portofoliului de proiecte în toate sectoarele prevede o cale pe care trebuie să o parcurgă fiecare proiect de la Concept de Proiect Posibil (CPP) dezvoltat mai întîi în Concept de Proiect Viabil (CPV), după care în Proiect Pentru Finanțare (PPF).

La toate etapele de elaborare a PRS și a portofoliului de proiecte a fost asigurat principiul participativ de lucru. Dacă în procesul de elaborare a programelor, de identificare a ideilor de proiecte și a conceptelor de proiecte posibile, mesageri ai APL din regiune erau membrii Grupurilor de Lucru Regionale Sectoriale delegați de consiliile raionale, atunci după aprobarea de către comisia interministerială a CPP care vor fi dezvoltate în CPV, pe rol au intrat Grupurile de Lucru pe Proiect (GLP). Acestea au fost create prin dispoziția președintelui de raion/primarului localității sau ordinul directorului agenției(după caz).

Activitățile realizate în perioada de raportare și situația actuală în cadrul procesului de lucru în fiecare sector este expusă în continuare.

2.2.1. Elaborarea proiectelor în sectorul eficiență energetică a clădirilor publice.

La data de 11 noiembrie 2014 comisia interministerială a aprobat lista Conceptelor de proiecte viabile în sectorul EE. Pentru RDS au fost selectate 3 clădiri publice: liceul teoretic „Constantin Spătaru" din or. Leova; blocul de maternitate al spitalului raional din or. Ștefan Vodă și liceul teoretic "Matei Basarab" din or. Basarabeasca. În perioada de raportare de comun cu experții GIZ s-a reușit:

- crearea a 3 grupuri de lucru pe proiect;
- colectarea confirmărilor necesare dezvoltării proiectului (utilizarea în scopuri publice a clădirii în următorii 20 de ani, posibilitatea conectării sistemului de management al apei de ploaie la sistemul centralizat de canalizare, etc.);
- desfășurarea unei ședințe a grupului de lucru regional sectorial unde a fost distribuite 8 CPP (rapoarte) pentru 8 clădiri publice din regiune, 1 per raion, prezentat progresul înregistrat în implementarea PRS și a CPV;
- organizarea a 5 ședințe a grupului de lucru pe proiect;
- 3 CPV finalizate și transmise APL beneficiare.

La moment se duc discuții continue cu Ministerul Educației în vederea finanțării a 5 proiecte pe țară în cadrul programului Băncii Mondiale, printre care și LT„Constantin Spătaru" din or. Leova. La fel se duc discuții și coordonare cu Ministerul Sănătății în vederea identificării sursei de finanțare pentru 4 spitale, inclusiv spitalul raional Ștefan Vodă. Discuții pe marginea finanțării acestor proiecte se duc și cu alți potențiali donatori.

2.2.2. Elaborarea proiectelor în sectorul aprovizionare cu apă și canalizare (AAC).

În anul 2014 în acest sector sa ajuns la etapa selectării a 6 idei de proiecte pentru care vor fi elaborate rapoarte (CPP). În perioada de raportare s-a reușit:

- elaborarea a 6 CPP pentru RDS;
- prezentarea acestora în ședința GLRS desfășurată la data de 19 martie curent;
- desfășurarea ședinței interministeriale unde au fost selectate și aprobate 2 CPP dezvoltate în CPV. Este vorba de conceptele de proiecte înaintate de raioanele Cahul și Leova;
- crearea a 2 grupuri de lucru pe proiect în raioanele Cahul și Leova;
- desfășurarea a 3 ședințe a GLP;
- elaborate 2 studii de fezabilitate pentru proiectele din Cahul și Leova.

La momentul identificării donatorului sau a unei surse sigure de finanțare vor fi elaborate proiectul tehnic și documentația de tender pentru proiect.

2.2.3. Elaborarea proiectelor în sectorul Drumuri Regionale și Locale.

După aprobarea de către CRD Sud în ședința din 26 martie 2015 a PRS în acest sector și identificarea a 7 coridoare prioritare care au stat la baza elaborării CPP, a fost efectuată evaluarea coridoarelor de drum identificate și prioritizate folosind analiza multicriterială. După care a fost

elaborată lista conceptelor de propuneri de proiecte. Din RDS au fost selectate 5 coridoare de drum cu statut curent de CPP la etapa de dezvoltare. Coridoarele sunt următoarele:

- R26 – Mihailovca – Sagaidac – Ciufleşti – Baimaclia – R26 , drum care traversează raioanele Cimişlia şi Căuşeni, lungimea drumului 42,6km;
- R30 – Ermoclia – Volontiri – hotarul de trecere cu Ucraina, drum din raionul Ştefan Vodă, lungimea drumului 30,7km;
- R34 – Ciobalaccia – Tartaul – R56 – Baimaclia – Enichioi – R37, drum din raionul Cantemir, lungimea drumului 43,3km;
- R26 – Mihailovca – Sadaclia – Iordanovca – R3, drum care traversează raioanele Cimişlia şi Basarabeasca, lungimea drumului 22,4km;
- R38 – Moscovei – Budăi – Ciumai – Mirnoe – L672/L671, drum care traversează raioanele Cahul, Taraclia şi Comrat, . lungimea drumului 35,6km.

Coridoarele au fost inspectate de către experţi, iar conceptele de proiecte au fost înaintate Băncii Mondiale pentru finanţare .

2.2.4. Elaborarea proiectelor în sectorul Managementul Deşeurilor Solide.

Strategia de management a deşeurilor solide pentru RDS prevede divizarea regiunii în 3 zone de management a deşeurilor solide.
Zona de management 1: Leova – Cimişlia – Basarabeasca
Zona de management 2: Căuşeni – Ştefan Vodă
Zona de management 3: Cantemir – Cahul – Taraclia .

Vizite în teren: Identificarea locaţiei pentru depozitul regional DMS

În anul 2014 a fost lansat procesul de elaborare a 3 studii de fezabilitate pentru cele 3 zone de management a deşeurilor. În zona 1 şi 2, studiile de fezabilitate sunt elaborate cu suportul Agenţiei Cehe pentru Dezvoltare (ACD), iar în zona 3, studiul de fezabilitate este elaborat cu suportul GIZ.
În perioada ianuarie-decembrie curent pentru zona 3 de management al deşeurilor au fost efectuate următoarele activităţi:

- Coordonat mersul dezvoltării proiectului cu Comisia Inter-ministerială şi evaluat conceptul de proiect posibil. Ca rezultat, s-a hotărât continuarea dezvoltării CPV prin elaborarea Studiului de Fezabilitate şi a Documentaţiei de Evaluare a Impactului asupra Mediului;
- Selectarea şi aprobarea terenurilor pentru amplasarea facilităţilor de gestionare a deşeurilor. Din trei terenuri potenţiale propuse de către Grupul de Lucru pe Proiect pentru amplasarea depozitului regional a fost selectat, ca preferat, terenul depozitului existent de deşeuri din or. Cahul. Pentru amplasarea staţiilor de transfer au fost selectate ca preferate conform criteriilor de selectare prin evaluarea şi examinare a mai multe terenuri, terenul din Cania, Cantemir, fostul depozit de deşeuri şi terenul din or. Taraclia, fosta construcţie a fermei de animale, actualmente demolată;

- Prin Decizia Consiliului Local Cahul terenul selectat a fost aprobat pentru amplasarea depozitului regional, iar prin Deciziile Consiliului Local, Cania și Taraclia au fost aprobate terenurile selectate pentru amplasarea stațiilor de transfer în aceste localități;
- Elaborate schițele de proiecte în cadrul SF pentru toate 3 amplasamente din Cahul, Cania și Taraclia;
- Extins terenul pentru amplasarea stației de transfer Taraclia, prin Decizia Consiliului Local Taraclia, pentru construcția suplimentară pe acest teren a stației de sortare;
- Organizate ședințe de Lucru cu Autoritățile Administrației Publice Locale pentru aderarea lor la proiectul de creare a sistemului de management integrat a deșeurilor în ZMD3 RDS. ca rezultat în decembrie 2015 rata de aliniere la proiectul propus a atins cifra de 87% în ZMD 3, RDS;
- Organizate ședințe de lucru cu APL din UTA Găgăuzia, pentru informarea lor despre aspectele SMID, avantajele economice și ecologice ale acestui sistem. Ca rezultat începând cu luna august 2015 două raioane din UTA Găgăuzia, Vulcănești și Ceadâr - Lunga s-au aliniat proiectului, iar ZMD 3 a fost extinsă geografic în aceste raioane;

- Elaborată revizuirea tuturor capitolelor SF/EIM, inclusiv revizuiți parametrii de proiectare a schițelor de proiect pentru facilitățile de gestionare a deșeurilor de pe terenul depozitului regional în Cahul și de pe terenul stației de transfer din Taraclia cu privire la alinierea a două raioane din UTA Găgăuzia (Vulcănești și Ceadâr - Lunga) la proiectul ZMD 3, RDS;
- Finalizat Studiul de Fezabilitate pentru crearea sistemului de management integrat al deșeurilor în zona de management a deșeurilor 3, Regiunea de Dezvoltare Sud" ;SF necesită a fi coordonat cu toate Autoritățile Administrației Publice Locale (APL) din zona de management a deșeurilor 3, după ce va fi obținut Acordul de Mediu de la Ministerul Mediului, ca rezultat al definitivării procedurii EIM și examinării documentației EIM;
- Elaborată Documentația de Evaluare a Impactului asupra Mediului și revizuită cu evidența celor 2 raioane din UTA Găgăuzia (Ceadâr - Lunga și Vulcănești) pentru crearea sistemului de management integrat al deșeurilor în zona de management a deșeurilor 3, Regiunea de Dezvoltare Sud. Documentul este elaborat în limba română. Documentația EIM este la etapa a III-a a procedurii de EIM;

- Elaborat Rezumatul Non tehnic la documentația de EIM;
- Asigurată procedura de EIM prin elaborarea următoarelor documente:
  - Cererea privind EIM (etapa I);
  - Programul privind EIM (etapa II);
  - Documentația EIM (etapa III) transmisă pentru examinare la Ministerul Mediului.

Urmează proceduri de coordonare a acesteia cu autoritățile interesate (la indicația Ministerului Mediului).Urmează a fi continuată și dezvoltată procedura de informare a publicului, de consultare

și organizare a dezbaterilor publice pe marginea documentației EIM. Dezbaterile publice urmează a fi organizate în fiecare localitate în care sunt amplasate facilitățile de management a deșeurilor (Cahul, Cantemir și Taraclia.

Asigurat procesul de informare a populației privind procesul EIM prin plasarea tuturor documentelor EIM pe site - ul instituțiilor interesate și a proiectului MSPL;

Documentația de schimbare a destinației terenului în ZMD3, RDS. Procedura de schimbare a terenului pentru toate facilitățile de gestionare a deșeurilor este în derulare. Aceasta se găsește la diferite etape de dezvoltare. Procedura de schimbare a destinației terenului urmează să fie monitorizată până la aprobarea terenului pentru fiecare amplasament al facilităților de gestionare a deșeurilor (or. Cahul, s. Cania, Cantemir și Taraclia). După ce va fi finalizată procedura, pot fi înaintate setul de documente (SF, Acordul de Mediu, Aprobarea terenului) pentru obținerea Certificatului de urbanism pentru proiectarea sistemului de management integrat al deșeurilor;

La toate etapele au fost organizate ședințe de lucru cu Grupurile de Lucru pe Proiect, Grupurile de Lucru Regionale Sectoriale pentru asigurarea caracterului participativ si inclusiv a elaborării proiectelor, Scopurile Ședințelor Grupului de Lucru pe proiect și Grupului de Lucru Regional Sectorial au fost de a coordona mersul dezvoltării proiectului și a progresului realizat.

În perioada ianuarie-decembrie 2015 pentru zona 1 și 2 de management al deșeurilor au fost efectuate următoarele activități:

- A fost elaborat un studiu preliminar de impact al proiectului asupra mediului;
- Au fost finalizate analizele geologice și hidrologice a locațiilor preferate în fiecare subregiune;
- A fost finalizat proiectul preventiv conceptual al stațiilor de transfer;
- Elaborată și dezvoltată Documentația de Evaluare a Impactului asupra Mediului;
- Pregătirea documentației după cerințele de proiect din gradul de autorizație de construire pentru depozitele de deșeuri regionale selectate și pentru fiecare tip de stație de transfer;
- A avut loc etapa a II a campaniei de conștientizare în școli.

2.3. Implementarea/gestionarea proiectelor de dezvoltare regională

2.3.1. Implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Unul din scopurile prioritare ale activităţii ADR Sud este implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare regională finanţate atât din FNDR cât şi din alte surse.

În anul 2015 ADR Sud și-a propus spre implementare în RDS 9 proiecte investiționale. Dintre care 6 proiecte cu finanțare din FNDR și 3 proiecte cu finanțare din surse externe (GIZ). Pentru implementarea proiectelor cu finanțare din FNDR, prin decizia Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) nr.6/15 din 27 octombrie 2015 au fost alocați pentru anul 2015 78616,66 mii. lei.

În vederea asigurarea implementării cu succes a proiectelor investiționale în perioada ianuarie-decembrie 2015 în acest domeniu au fost realizate mai multe activități, care au inclus:

- *Actualizarea planurilor de implementare pentru proiectele aprobate spre finanţare în anul 2015,* activitate succedată de ședințe de lucru și vizite în teritoriu la locul realizării proiectelor. Planurile de implementare au fost ajustate ulterior la graficele de execuție a lucrărilor prezentate de către antreprenori în urma achizițiilor și aprobate de directorul agenției;
- *Elaborarea planurilor de finanțare pentru proiectele aprobate spre finanţare din FNDR,* a fost consultată metodologic de DGDR din cadrul MDRC. În semestrul I al anului 2015, în baza graficelor de execuție a lucrărilor a fost elaborat planul de finanțare pentru 6 proiecte aprobate spre finanțare;
- Implementarea proiectelor aprobate spre finanțare. În vederea realizării Planului Operațional Regional în cadrul regiunii de dezvoltare Sud, în proces de implementare în anul 2015 s-au aflat 6 proiecte de dezvoltare regională cu finanțare din FNDR și 3 proiecte cu finanțare din sursele GIZ Moldova. Pentru implementarea proiectelor, din FNDR a fost alocată suma de78615,66 mii lei. Pe parcursul anului 2015 a fost valorificată suma de 75874,41 mii lei, ceea ce constituie 96,51% din mijloacele alocate pentru anul 2015.

Tabel 1. Valorificarea mijloacelor financiare în cadrul proiectelor implementate în ianuarie-decembrie 2015

nr	Denumirea proiectului	Cost total al proiect (FNDR)	Suma totală alocată,	inclusiv în anul:			Valorificat 2015	% valorificării
				2012/13	2014	2015		
1	Reabilitarea zonei de odihnă şi agrement "Lacul Sărat" or. Cahul	13 786,42	10 951,87	4 950,60	1 498,56	4 502,71	4 363,95	96,92
2	Impulsionarea dezvoltării social-economice a localităţilor după cursul inferior a rîului Nistru cît a celor din zona de stepă şi încurajarea turismului în zona de frontieră prin renovarea drumului L-510 R-30 Ştefan Vodă - Talmaza	58 619,94	57 619,94	18 889,30	15 499,94	23 230,70	23 230,69	100,00
4	Construcția apeductului magistral Leova-Hănăsenii Noi - Filipeni-Romanovca	5 575,77	5 575,77	0,00	2 575,77	3 000,00	510,57	17,02
5	Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională -str. I. Spirin, or. Cahul	36 583,18	5 905,43	0,00	4 050,00	1 855,43	1 855,43	100,00
7	Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani	13 074,90	13 074,59	0,00	8 119,86	4 954,73	4 954,73	100,00
8	Îmbunătățirea drumului L654 prin intermediul reparației capitale (Taraclia)	44 314,79	45 072,09	0,00	4 000,00	41 072,09	40 959,04	99,72
	ADR Sud din contul FNDR	**171 955,00**	**138 199,69**	**23 839,90**	**35 744,13**	**78 615,66**	**75 874,41**	**96,51**
Proiectele cu sursa de finantare GIZ								

9	Sistemul de canalizare in satul Roșu, r. Cahul	14 359,88	14 359,88	0,00	0,00	14 359,88	4 133,43	28,78
10	Construcția apeductului central Leova - Iargara	56 657,57	56 657,57	0,00	0,00	56 657,57	0,00	0,00
11	Reabilitarea stației de tratare a apei din Cahul	8 298,89	8 298,89	0,00	0,00	8 298,89	971,84	11,71
	ADR Sud din contul GIZ	**79 316,34**	**79 316,34**	**0,00**	**0,00**	**79 316,34**	**5 105,27**	**6,44**

- *Monitorizarea* implementării proiectelor în RDS se încadrează în procedura standard de implementare a proiectelor și este atribuția nemijlocită a ADR. În scopul monitorizării permanente a proiectelor aflate în proces de implementare, pe parcursul anului 2015, au fost efectuate peste 80 de vizite în teritoriu. Informația constatată în cadrul vizitelor a contribuit la intervenția urgentă pe domeniile problematice identificate. Sub aspect financiar procesul de monitorizare s-a manifestat în analiza permanentă a îndeplinirii volumului de lucrări pe proiecte și verificarea corespunderii cheltuielilor efective cu planul de finanțare, stabilirea economiilor/supra cheltuielilor pe proiecte individuale și înaintarea propunerilor de modificare a planului anual de finanțare. Procedura de monitorizare se finalizează prin elaborarea de note informative și rapoarte periodice, care au fost întocmite și prezentate MDRC în termenii stabiliți.
- *Organizarea recepţiilor* la terminarea lucrărilor şi a recepţiilor finale. În perioada de raportare au fost integral finalizate lucrările în cadrul a 3 proiecte „Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani", „Renovarea drumului L – 510 Ştefan Vodă - Talmaza" și „Îmbunătăţirea drumului L654, Taraclia, prin intermediul reparaţiei capitale". La data de 23 decembrie 2015 a avut loc recepția la terminarea lucrărilor executate în cadrul proiectului "Reabilitarea zonei de odihnă și agrement "Lacul Sărat", din or. Cahul. În decurs de 90 de zile urmează înlăturarea obiecțiilor identificate de către comisie și organizarea recepției finale.

Rezultatele obținute în urma implementării proiectelor investiționale în perioada de raportare:

Proiecte cu finanţare din FNDR

- A fost finalizată integral construcția a 3,18 km de drum în cadrul proiectului „Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani" .

- Au continuat lucrările de construcție în cadrul proiectului "Renovarea drumului L-510 R-30 Ştefan Vodă - Talmaza". În anul 2015 au fost realizate lucrări de construcţie a îmbrăcămintei rutiere şi amenajare a acostamentelor pe o porţiune de 3 km. În total, lucrările sunt finalizate pe un sector de 16,025 km., conform planului. De asemenea în cadrul proiectului a fost construit drumul de acces către s. Cioburciu cu o lungime de 2,65 km.

Lacul Sărat , Cahul

- În cadrul proiectului "Reabilitarea zonei de odihnă şi agrement "Lacul Sărat" or. Cahul au fost reluate lucrările de construcţie. Au fost finalizate lucrările de betonare a lacului şi iniţiată execuţia lucrărilor de amenajare a teritoriului (construcţia aleilor pavate).

- Au fost lansate lucrările pentru etapa a II-a a proiectului „Construcția apeductului magistral Leova-Hănăsenii Noi - Filipeni-Romanovca”. Au fost construite integral reţelele de apeduct, construite 2 bazine din beton armat cu volumul 200 m3, a fost construit un drum de acces cu lungimea de 220 m.

- Au fost finalizate integral lucrările de construcţie a drumului Taraclia - Ciadîr Lunga cu lungimea de 13,04 km.

Construcţia drumului Ştefan Voda –Talmaza

Drumul Antoneşti-Carahasani

Str. Spirin (starea actuală)

Proiecte cu finanţare din sursele GIZ

- Pentru componenta investiţională „Sistemul de canalizare in satul Roșu, r. Cahul” în luna octombrie 2015 au fost iniţiate lucrările de construcţie.

- Pentru componenta „Reabilitarea staţiei de tratare a apei din Cahul” din cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în sectorul aprovizionării cu apă şi canalizare pentru r-nul Cahul” a fost desfăşurată licitaţia publică şi a fost contractat operatorul economic. Urmează ca lucrările să fie iniţiate în ianuarie 2016.

- Pentru componenta investiţională „Construcţia apeductului magistral Leova – Iargara” în urma evaluării documentaţiei de proiect s-a decis că este necesară reproiectarea obiectului În acest sens ADR Sud cu suportul GIZ a elaborat caietul de sarcini pentru reproiectare şi a anunţat licitaţia publică. Urmează ca licitaţia să aibă loc în luna ianuarie 2016.

2.3.2. Facilitarea cooperării dintre APL din raionul Cahul și furnizorul de servicii AAC.

În continuarea procesului de susținere acordată APL din raionul Cahul de GIZ în cadrul proiectului ”Modernizarea serviciilor publice locale ”, compartimentul AAC, pentru anul 2015 ADR Sud și-a propus să faciliteze cooperarea dintre APL din raionul Cahul și furnizorul de servicii AAC.

Întru realizarea acestui obiectiv în perioada de raportare s-a reuşit:

- crearea grupului de lucru privind instituționalizarea serviciului;
- elaborarea și aprobarea planului de acțiuni privind instituționalizarea serviciului;

- elaborarea de către grupul de experți și prezentarea GL a raportului privind modelele de instituționalizare;
- selectarea de către GL a modelului pe care se va merge, preferință sa dat SA;

În baza modelului selectat urmează ca grupul de experți să elaboreze și să prezinte GL modelul de acord de parteneriat privind organizarea serviciului comun AAC.

2.3.3. Monitorizarea, evaluarea şi raportarea asupra proiectelor implementate în RDS

Monitorizarea implementării proiectelor investiționale în perioada de raportare s-a realizat de către specialiștii secției management proiecte ADR Sud în cadrul a peste 80 de vizite pe teren la locul implementării proiectelor. În urma vizitelor de monitorizare a fost constată situaţia privind lucrările executate. Informaţia colectată în urma vizitelor a servit ca bază pentru elaborarea rapoartelor săptămînale şi trimestriale precum şi temei pentru luarea deciziilor privind remedierea unor abateri constate.

Raportarea asupra proiectelor implementate în RDS se efectuează prin elaborarea rapoartelor trimestriale pe proiectele individuale aflate în proces de implementare și a rapoartelor trimestriale privind monitorizarea mijloacelor financiare. În etapa de finalizare a proiectelor sunt elaborate și rapoarte finale de implementare a proiectelor. Astfel, pe parcursul primului semestru, a fost iniţiată elaborarea raportului final pentru proiectul ” Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani”. De asemenea, la solicitarea MDRC sunt elaborate și prezentate rapoarte săptămânale privind progresul în implementarea proiectelor de dezvoltare regională implementate în RDS.

Domeniul de activitate 3 : DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ACTORILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

Reuşita implementării cu succes a politicii de dezvoltare regională, depinde în mare măsură de dezvoltarea continuă a capacităţilor actorilor implicaţi în dezvoltarea regională: ADR, APL, CRD, ONG, etc.

3.1. Planificarea și raportarea activităților de dezvoltare a capacităților

În scopul fortificării capacităţii personalului ADR, au fost identificate necesităţile de instruire a specialiştilor ADR Sud şi a altor actori de dezvoltare regională şi a fost elaborat şi prezentat MDRC Programul de dezvoltare a capacităților ADR Sud pentru anul 2015. Programul conține 8 module de instruire care sunt dedicate actorilor de DR, angajații ADR Sud, reprezentanții APL, CRD, prestatori de servicii din regiune, etc.

Despre implementarea programului ministerul este informat prin intermediul rapoartelor semestriale.

3.2. Formarea continuă a capacităților actorilor de DR

Dezvoltarea capacităţilor specialiştilor ADR Sud

Pe parcursul anului 2015, angajaţii agenţiei au beneficiat de instruiri sub formă de seminare de informare, ateliere de lucru, mese rotunde, forumuri, conferinţe, vizite de studiu organizate de MDRC şi partenerii de dezvoltare.

Instruirile de care au beneficiat angajaţii ADR Sud au fost organizate în mare parte în cadrul unor proiecte cu finanțare externă gestionate de GIZ, BNS, ambasada Cehiei, etc. Subiectele instruirilor s-au referit la statistica regională, achiziţii publice, management financiar, gestionarea riscurilor, scrierea proiectelor cu finanţare externă, sistemul de monitorizare şi evaluare bazat pe rezultate (MBR), evaluarea proiectelor de investiţii, etc. Total în perioada de raportare 12 specialişti din cadrul ADR Sud au participat la 25 sesiuni de instruire pe diverse domenii tangente DR.

De asemenea, specialiştii ADR Sud au participat la diverse ateliere, mese rotunde și alte evenimente unde se discută aspecte ce țin de dezvoltarea regională.

Dezvoltarea capacităţilor actorilor de DR (CRD, APL, sectorul privat, ONG, etc.)

Dezvoltarea capacităţilor APL în perioada de raportare, a fost asigurată prin intermediul atelierelor de lucru, sesiuni de informare (67 la număr) organizate în colaborare cu partenerii de dezvoltare.

ADR Sud de comun cu GIZ, a continuat în anul 2015 șirul de instruiri dedicat agenților economici din RDS în cadrul componentei ”Acordarea suportului complementar sectorului privat”, în cadrul cărora se discută despre procedurile de achiziții publice și mobilizarea agenților economici din RDS de a participa la concursuri de achiziții publice, inclusiv lansate de ADR.

GIZ în parteneriat cu Academia de Administrare Publică a organizat în perioada 20-21 mai 2015 cursuri de dezvoltare profesională axate pe consolidarea capacităților APL-urilor în scrierea și aplicarea la Programe de finanțare transfrontaliere. În cadrul acestui seminar au participat atît angajați ai ADR Sud cît și reprezentanți ai APL din RDS interesați în acest subiect. ADR Sud va aplica un proiect în cadrul apelului de program Ucraina - Republica Moldova.

Cel mai mare număr de persoane interesate din RDS au fost instruite în cadrul sesiunilor de instruire desfășurate în cadrul proiectului implementat de ADR Sud cu suportul Agenției Cehe pentru dezvoltare, 154 persoane. Total au fost desfășurate 11 sesiuni de instruire în cadrul cărora participanții au învățat cum se scrie un proiect în domeniul economic (prioritatea 2 din SDR Sud) și se aplică la FNDR.

Și în cadrul atelierului de lucru regional „Statistici regionale pentru dezvoltarea regiunilor din Republica Moldova” au participat atît specialiștii ADR Sud, cît și alți beneficiari și furnizori de date statistice din RDS. Scopul work - shopului a fost de a intensifica dialogul dintre utilizatorii-producătorii de statistici regionale din RDS. În cadrul atelierului, a fost prezentată experiența ADR Sud în domeniul planificării strategice regionale și provocările privind utilizarea statisticii agriculturii.

Un raport mai detaliat pe activități de dezvoltare a capacităților desfășurate în perioada ianuarie – decembrie 2015 este prezentat în anexă.

Vizite de studiu în cadrul proiectelor internaţionale

Întru fortificarea capacităţii instituţionale, atingerea unui nivel înalt de profesionalism al actorilor locali în implementarea cu succes a SDR Sud, în perioada de referinţă au fost efectuate 6 vizite de studiu peste hotarele ţării beneficiari în cadrul vizitelor fiind 6 angajați ai ADR Sud, 8 reprezentanţi APL, 7 operatori de servicii AAC din RDS și un angajat al MDRC.

Vizita de studiu în regiunea Bavaria, Germania.

În perioada 23-27 martie 2015 Tatiana Aramă, șef SPSP a fost membru unei echipe care a participat la un training cu genericul ”Marketing regional - instrument de dezvoltare regională" în regiunea Bavaria, Germania, activitate susținută financiar de GIZ.

Cursul de instruire a fost constituit din activități teoretice și activități practice. În cadrul activităților teoretice, participanții au fost familiarizați cu:

- conceptul de marketing regional și instrumentele de marcheting pe plan intern și extern;
- brandul și marketingul produsului și al serviciilor;
- politica UE în domeniul marketingului regional ;
- abordarea UE a marketingului regional în dependență de așezarea geografică a regiunilor.

Ce ține de activitățile practice, au fost întreprinse mai multe vizite la diverse obiective de importanță regională și națională, care se ocupă de dezvoltarea și promovarea regiunilor pe care le reprezintă, identificînd inițiative/proiecte locale, care, fiind implementate dezvoltă regiunile. Datorită acestui curs de instruire, participanții au înțeles conceptul marketingului regional (MR), au cunoscut instrumentele de realizare a marketingului în regiune, și-au format o viziune de ansamblu a practicilor de succes în acest domeniu la nivelul regiunii Bavaria, Germania și a altor țări europene, și urmează să elaboreze un curs de marketing regional care va fi predat în cadrul Academiei de Administrare Publică din Moldova.

Vizita de studiu în regiunea Wielkopolska Polonia

În perioada 04-15 mai 2015, Anastasia Bunduchi, specialist SMP, a fost membrul delegaţiei din Republica Moldova, aflată în vizită de studiu în Polonia. Stagiul a fost realizat în cadrul proiectului ”Managementul proiectului – instrument al dezvoltării locale și regionale. Experiența Regiunii Wielkopolska pentru Regiunea de Dezvoltare Nord, Moldova”. Proiectul este cofinanţat în cadrul programului de colaborare poloneză pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Poloniei.

În cadrul vizitei specialiștii ADR au învățat din experiența regiunii Wielkopolska cum sunt elaborate principalele documente de politici ale acestei regiuni, SDR și POR, care au fost fondurile externe disponibile pentru regiune și cum aceste fonduri au fost accesate. Care este modelul de dezvoltare a regiunii, despre punerea în aplicare a proiectelor UE în Poznan fondurile de pre-aderare, 2004 – 2006 și 2007 – 2013, exemple de proiecte implementate de administrația orașului Poznan.

Vizita de studiu în Cehia.

În perioada 18-22 mai 2015, în cadrul proiectului implementat de ADR Sud cu susținerea financiară a ambasadei Cehiei în RM, reprezentanții APL II din 8 raioane ale Regiunii de Dezvoltare Sud, directorul ADR Sud – dna Maria Culeșov și șeful DGDR în cadrul MDRC, dl Valerian Bînzaru, au efectuat o vizită de studiu în Cehia, în scopul schimbului de experiență dintre reprezentanții APL din Moldova și autoritățile din Cehia, în implementarea proiectelor în domeniul dezvoltării economice. Pe durata vizitei, delegația RM a vizitat mai multe obiective turistice, legate de producerea vinului şi dezvoltarea în cadrul acestei ramuri a turismului şi a infrastructurii acestui domeniu. În decursul vizitei, a fost studiată colaborarea eficientă a administraţiei publice cu sectorul asociativ, care a permis stabilirea relaţiilor cu microregiuni din Austria şi alte ţări din Europa, ce favorizează atragerea investiţiilor pentru soluţionarea problemelor de mediu, prevenirea inundaţiilor, aprovizionarea cu apă potabilă de calitate.

Vizită de lucru în România.

În perioada 14 - 19 iunie 2015, o delegație compusă din reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Mediului, GIZ, ADR Sud, AMAC, operatorii întreprinderilor municipale Apă Canal din RM, UTM, CALM și Agenția „Apele Moldovei", au efectuat o vizită de studiu în România, privind schimbul de experiență în domeniul gestionării sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare.

Vizita de studiu a contribuit la obținerea informațiilor relevante despre sistemul de aprovizionare cu apă și canalizare în RO, având la bază un program amplu și divers. Participanții au avut posibilitatea să discute cu experţi şi practicieni implicaţi în domeniu şi să viziteze mai multe instituţii implicate în aprovizionarea cu apă și canalizare.

Studierea noilor tehnologii în domeniul apei și canalizării va contribui la o cooperare intensă între specialiştii din domeniul dat, precum şi la elaborarea propunerilor de proiecte.

Vizita de studiu în Polonia, în cadrul proiectului „Suport acordat administrației publice din Republica Moldova în elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2016-2020” în perioada 25-31.10.2015

În perioada 25 - 31 octombrie 2015, reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agențiilor de Dezvoltare Nord, Centru și Sud, UTA Găgăuzia, Ministerului Economiei, Ministerului Mediului, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și Biroului Național de Statistică al Moldovei, în total 15 persoane, implicate direct în elaborarea noii Strategii Naționale de Dezvoltare Regională 2016-2020, au participat la vizita de studiu în Polonia, organizată de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării al Poloniei (MID).

Vizita de studiu a fost organizată în cadrul celui de-al 4-lea proiect moldo-polon ”Suport acordat administrației publice din Republica Moldova în elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2016-2020” și are drept scop consolidarea monitorizării și evaluării politicii de dezvoltare regională și a sistemului de planificare spațială.

Vizita de studiu a prevăzut următoarele activități:

Întrevederi în cadrul MID privind amenajarea teritoriului în contextul planificării regionale și normele privind monitorizarea și evaluarea politicii de dezvoltare regională;

Vizită în cadrul Oficiului Național de Statistică al Poloniei privind ”Rolul statisticii publice în monitorizarea strategiei de dezvoltare”;

- Un atelier de lucru în cadrul MID, or. Varșovia, cu genericul ”Dezvoltarea principiului sistemului de monitorizare și evaluare a politicii de Dezvoltare regională”;
- Întrevedere în cadrul sediului Voievodatului Malopolska și vizitarea Laboratorului de Construcții cu Consum Redus de Energie;
- Întrevedere în cadrul sediului primăriei Cracovia și vizitarea unui proiect de dezvoltare.

Obiectivul cursului de formare a fost de a transmite cunoștințele teoretice și practice necesare participanților din RM sub formă de experiență polonă în domeniul sistemului de amenajare teritorială și al principiilor de monitorizare și evaluare a politicii regionale.

Vizită de studiu în Slovacia, în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacităţilor oraşelor privind planificarea urbană integrată în context regional”

În perioada 19-23 octombrie 2015, o delegație din RM, în componența căreia au intrat primari și specialiști ai ADR – lor, a efectuat o vizită de studiu în Slovacia. Din partea ADR Sud, a participat dna Tatiana Aramă, șef Secție Planificare Strategică și Programare. În cadrul vizitei, participanții au avut o întrevedere cu reprezentanții Ministerului de construcție, de transport și dezvoltarea regională a Republicii Slovace, unde s-au informat despre rolul Ministerului în dezvoltarea regională, dar și despre punctele de tangență dintre instituțiile similare din Slovacia și Republica Moldova.

Pe parcursul vizitei, delegația din RM a vizitat mai multe proiecte investiționale implementate în regiune. Una dintre destinațiile acestora a fost Centrul cultural și de informare (KIS) Šenkvice, unde s-au informat despre locațiile importante din regiune, dar și despre toate destinațiile turistice din regiune.

Domeniul de activitate 4. RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI ATRAGEREA INVESTIȚIILOR

4.1. Consolidarea relaţiilor de cooperare transfrontalieră şi transnaţională.

În vederea îmbunătățirii activității ADR Sud și atragerea surselor financiare suplimentare în luna decembrie 2014 ADR Sud a încheiat un acord de parteneriat cu ADR Sud Muntenia România. În acest acord au fost prevăzute un șir de domenii de colaborare, care pot aduce rezultate frumoase în dezvoltarea regiunii de sud, prin elaborarea și implementarea în comun a unor proiecte transfrontaliere și/sau transnaționale. Întru realizarea acestui obiectiv ADR Sud și-a planificat pentru semestrul I 2015 o vizită de studiu la colegii din ADR Sud Muntenia pentru a discuta unele idei concrete de proiecte care pot fi realizate în comun, precum și a prelua din experiența mai avansată a colegilor români în atragerea surselor europene. Din lipsa mijloacelor financiare această vizită nu sa realizat.

În anul 2015 a fost lansat primul apel al Programului de Cooperare Transfrontalieră a Parteneriatului Estic Moldova – Ucraina. ADR Sud și-a propus atât participarea în cadrul acestui apel cu 1 proiect elaborat și aplicat, cât şi să faciliteze aplicarea APL în cadrul programului prin informare şi consultaţii individuale pentru aplicanţi.

În perioada mai – iulie 2015 au fost realizate toate masurile necesare pentru elaborarea și aplicarea în termen a proiectului *”Pentru un mediu mai curat în zona transfrontalieră a*

programului din bazinul Mării Negre" în cadrul acestui program. Obiectiv general al proiectului este de a reduce poluarea mediului și riscul de sănătate în bazinul Mării Negre prin minimizarea deșeurilor depozitate și îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor a regiunii Odesa și regiunea de sud a Republicii Moldova.

Proiectul conține 3 obiective specifice:

OS 1. Îmbunătățire de capacități regionale și transfrontaliere pentru planificarea și punerea în aplicare a strategiilor regionale de management a deșeurilor în bazinul Mării Negre a programului zonei transfrontaliere**;**
OS 2. Dezvoltarea abordării comune și promovarea celor mai bune practici în domeniul gestionării deșeurilor**;**
OS.3. Ridicarea gradului de conștientizare a locuitorilor cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor în zona țintă a proiectului.

Cele mai importante activități desfășurate în procesul de elaborare și aplicare a proiectului au fost:

- ✓ Identificarea partenerilor din Ucraina în vederea elaborării proiectului, și anume: Consiliul Regional Odessa și Agenția de Dezvoltare Durabilă și Integrare Europeană Euroregiunea "Dunărea de Jos";
- ✓ Identificarea și cooperarea cu partenerii în vederea stabilirii unei idei de proiect comune(îmbunătățirea gestionării deșeurilor în zona de frontieră);
- ✓ Solicitarea acordului de participare în cadrul Programului din partea MDRC;
- ✓ Stabilirea preventivă a scopului și a obiectivelor specifice ale proiectului;
- ✓ Examinarea posibilității de asigurare a cofinanțării ș.a.
- ✓ Elaborat Conceptul de proiect (stabilite scopul, obiectivele, rezultatele, activitățile principale ș.a.) și consultat cu experți naționali la capitolul Descrierea relevanței proiectului din punct de vedere a impactului transfrontalier, transmis pentru aprobare MDRC si partenerilor proiectului,
- ✓ Determinată lista concreta a activităților proiectului în ambele țari și alcătuit planul calendaristic al activităților,
- ✓ Compilata informația elaborata de către toți 4 parteneri din ambele țări în conformitate cu formularul de aplicare,
- ✓ Formulat conținutul Notei Conceptuale, a Cererii Complete de Aplicare, și elaborata Anexa A,
- ✓ Calculat bugetul corespunzător activităților proiectului și elaborata Anexa B,
- ✓ Completată Matricea Cadrului Logic și elaborata Anexa C.
- ✓ Verificat dosarul complet de aplicare prin prisma cerințelor Ghidului de aplicare a Programului, Ghidurile cerințelor Naționale de implementare a proiectelor transfrontaliere al Republicii Moldova și al Ucrainei, legislației Naționale a ambelor țări.
- ✓ Redactat și tradus în limba engleza conținutul formularelor proiectului elaborat.
- ✓ Elaborate copii ale conținutului dosarului și transmise prin posta către oficiul GIZ din Kiev.

Dosarul integral de proiect a fost depus în termen la 14 iulie 2015. Rezultatele concursului sunt în așteptare.

În vederea facilitării participării APL din RDS în cadrul acestui program ADR Sud a întreprins următoarele:

- anunțul despre demararea concursului de aplicare la program a fost plasat pe site-ul ADR Sud;
- au fost transmise scrisori de informare către consiliile raionale și primăriile din regiune;
- au fost duse discuții individuale cu specialiștii din secțiile de atragere a investițiilor din consiliile raionale în vederea identificării ideilor de proiecte posibile (Consiliul Raional Taraclia, Cimișlia, Leova) cu consultări privind utilizarea formularului de aplicare.

În toamna octombrie – noiembrie a fost desfășurat primul Apel al Programului de Cooperare Transnațională DUNĂREA 2014-2020. În cadrul primei etape au fost recepționate fișe succinte cu ideile de proiecte propuse de aplicanți din 14 state europene. Moldova poate participa la acest program numai în calitate de partener asociat. În cadrul primei etape, ADR Sud a examinat minuțios propunerile de proiecte înaintate și a identificat posibilitatea asocierii. Astfel au fost efectuate următoarele activități:

- au fost studiate toate propunerile ideilor de proiecte parvenite in prima etapa a Programului Transnațional Dunărean - 576 fise de proiecte conform priorităților stabilite de program;
- au fost identificate 3 proiecte cu tematici relevante pentru Regiunea Sud și în cadrul cărora ADR Sud ar putea fi implicat ca partener asociat. Au fost expediate scrisori cu propuneri de parteneriat;
- am primit acceptul de implicare ca partener asociat in proiectul *"Dezvoltarea și punerea în aplicare a unui model de Business Inovativ în regiunea Dunării",* aplicat de către ADR Sud Muntenia din România. Au fost transmise informațiile necesare. Urmează evaluarea fiselor de proiecte si anunțarea rezultatelor primei etape a concursului. În caz de rezultat pozitiv ADR Sud va participa la elaborarea dosarului de proiect în întregime.

4.2. Implementarea proiectului susținut de Ambasada Cehiei în R Moldova „Consolidarea capacitățile administrației publice din RM - Regiunea de Sud "

În perioada octombrie 2014 - noiembrie 2015, ADR Sud a implementat proiectul „Consolidarea capacităților administrațiilor publice din Republica Moldova, regiunea SUD" în parteneriat cu Agenția Cehă pentru Dezvoltare. Scopul acestui proiect a fost de a contribui la dezvoltarea social economică echilibrată a regiunii prin sporirea capacităților actorilor locali și regionali în analiza complexă a problemelor economice, identificarea oportunităților de diversificare economică și susținere a sectorului privat în regiune, prin acordarea asistenței în elaborarea propunerilor de proiecte regionale competitive în baza experienței din Cehia.

Proiectul a prevăzut creșterea capacităților reprezentanților APL și a altor actori interesați din RDS în scrierea proiectelor în domeniul economic în cadrul a 3 module de instruire. În anul 2014 au fost desfășurate 4 sesiuni de instruire (a cîte 2 zile) cu participarea reprezentanților APL și a sectorului privat din cele 8 raioane ale RDS, primul modul - Gestionarea Ciclului de Proiect (GCP) și au fost colectate 62 formulare de idei de proiecte.

În anul 2015 a urmat:

- Analiza de către experții cehi a fișelor cu idei de proiecte recepționate și prezentarea recomandărilor;
- Desfășurarea în perioada 10-19 februarie a seminarelor de instruire conform modulului 2 ”Elaborarea Notelor conceptuale”. Participanții au fost familiarizați cu regulile de desfășurare a Apelurilor de Propuneri de Proiecte cu finanţare din Fondul Național de Dezvoltare Regională(FNDR), precum şi instruiți în a elabora note conceptuale pentru ideile de proiect în domeniul susținerii dezvoltării sectorului privat. Seminarele au avut loc în 4 centre raionale: or. Cimișlia or. Căușeni or. Cahul or. Taraclia. Total la instruire au participat 115 reprezentanţi ai administraţiilor publice locale de nivelul I şi II, și reprezentanți ai sectorului privat. Au fost recepționate 15 note conceptuale care țin de susținerea dezvoltării sectorului privat;
- Organizarea vizitei de studiu în Cehia, în regiunile Vysocina, Moravia Centrală și de Sud în perioada 18-22 mai 2015. Scopul vizitei a fost obținerea experienței profesionale, studierea posibilități de creștere a nivelului de dezvoltare economică în zonele rurale, preluarea practicilor de succes ale autorităţilor publice din Cehia. În rezultatul acestei vizite de studiu beneficiarii au identificat idei noi de proiect în deferite domenii de activitate; unul dintre cele mai importante componente fiind colaborarea dintre autorităţile publice, sectorul privat şi sectorul non-guvernamental pentru realizarea obiectivelor comune, promovarea şi ridicarea atractivităţii turistice şi dezvoltarea durabilă a regiunii.

- Desfășurarea în 2 etape (26-29 mai și 29.06 – 03.07.) a seminarelor de instruire conform modulului 3 „Elaborarea cererilor complete de finanțare pentru proiecte de dezvoltare regională”. Specialiștii ADR Sud și experții din cadrul proiectului au acordat asistență practică grupurilor de lucru pe proiecte în elaborarea Cererii Complete de finanțare. Au fost selectate 10 Note conceptuale cele mai viabile pentru a fi elaborate dosare de proiect, reieșind din posibilitatea de elaborare a documentației tehnice.
- La 15 octombrie 2015 a fost organizata Conferința finală a proiectului în cadrul căreia reprezentații din cele 8 raioane au prezentat varianta finală a proiectelor de susținere a dezvoltării sectorului economic, pregătite pentru aplicare în cadrul Apelului de Propuneri de proiecte la FNDR, cu contribuția proiectului dat. Tematica proiectelor este următoarea:

1. Crearea infrastructurii de utilităţi externe a Parcului Industrial Cahul;
2. Construcţia si renovarea Blocului Frigorific si a spaţiilor de stocare, colectare, prelucrare conservare si comercializare a producţiei agricole pe teritoriul Parcului Industrial Cahul;
3. Crearea şi dezvoltarea incubatorului de afaceri regional în or. Cahul;
4. Înființarea Incubatorului de Afaceri din orașul

Cantemir;

5. Noi oportunităţi pentru producătorii de carne din raionul Căuşeni;
6. Construcția Centrului Regional Agro - Industrial Leova (CRAILv);
7. Crearea şi dezvoltarea incubatorului de afaceri regional în or. Taraclia;
8. Întreprinderile mici și mijlocii din regiunea Sud – factor al creșterii economice echilibrate și durabile, consiliul raional Stefan Vodă;
9. Grup de Producători și casa de ambalare subregională Cimișlia.

La eveniment au participat peste 70 de reprezentanți ai autorităților publice locale de nivelul I și II, ai sectorului privat și sectorului asociativ din toate raioanele Regiunii de Dezvoltare Sud.

La finele proiectului a fost elaborat un ghid practic privind elaborarea proiectelor regionale în sectorul economic. Ghidul a fost distribuit tuturor actorilor locali și regionali din țară interesați în tematica dată.

Produsele realizate în urma implementării proiectului: *„Consolidarea capacităților administrațiilor publice din Republica Moldova, regiunea SUD”*

- Elaborate 3 Module de instruire,
- 16 Seminare desfășurate cu 205 participanți, dintre care: modulul I – 8 seminare (90 participanți), mod. II – 8 seminare (115 participanți),
- 8 ateliere de lucru desfășurate cu 50 participanți conform modulului III,
- vizită de studiu în Cehia cu 10 participanți,
- Identificate 62 idei de proiecte regionale,
- 36 Note Conceptuale elaborate, dintre care în sectorul economic - 15 Note Conceptuale,
- 10 Cereri Complete de Finanțare în susținerea dezvoltării sectorului privat, elaborate de către APL nivelul II,
- Ghidul ”Tehnici de gestionare a ciclului proiectelor în dezvoltarea economică locală” elaborat, multiplicat și distribuit .
- 1 Conferință finală organizată cu 70 participanți.

Beneficiile în urma implementării proiectului constau în următoarele:

- mărirea numărului și a diversității de propuneri de proiecte pregătite pentru aplicare în cadrul apelului de propuneri de proiecte din anul 2016 pentru prioritatea II;

- Fortificarea abilităților de elaborarea a proiectelor pentru actorii locali și regionali;

- Preluarea experienței statelor europene în domeniul elaborării și implementării proiectelor de dezvoltare economică;

- Elaborarea materialelor informaționale care vor fi utile și după finalizarea proiectului (ghidul de elaborare a proiectelor).

4.3. Identificarea surselor alternative de finanțare pentru proiecte regionale

Una din atribuțiile nemijlocite ale ADR Sud este atragerea surselor financiare pentru implementarea proiectelor regionale. Întru realizarea acestui obiectiv ADR Sud în continuare în anul 2015 a lucrat asupra identificării surselor financiare pentru proiectele din POR Sud 2013-2015. La solicitarea MDRC au fost pregătite fișele de proiecte ce țin de reabilitarea drumului Ștefan Vodă – Talmaza și Filipeni-Romanovca, Leova, pentru implementarea unuia din aceste proiecte Guvernul Poloniei sa oferit să acorde asistență financiară.

Pe pagina oficială a ADR Sud a fost creată o rubrică noua unde sunt plasate proiectele care sunt în aşteptare de finanţare. Proiectele elaborate în cadrul exercițiului de planificare strategică sectorială asistat de GIZ, adică fluxul de proiecte generate de Programele regionale sectoriale în domeniile EE, AAC şi MDS sunt proiecte complexe, pentru implementarea cărora sunt necesare surse financiare considerabile. Ținînd cont de alocarea anual a unor sume financiare foarte limitate din FNDR şi costurile foarte mari a acestor proiecte, este evident că aceste proiecte nu pot fi implementate din surse financiare externe, atrase în cadrul unor programe lansate de donatori internaționali. În acest sens ADR Sud în colaborare cu GIZ își propune identificarea potențialilor finanțatori pentru aceste proiecte investiționale. În acest sens în perioada de raportare a fost lansat procesul de elaborare a hărților interactive pentru fiecare sector asistat de GIZ în cadrul proiectului MSPL. Pe hartă se vor regăsi toate CPV elaborate în cadrul exercițiului de planificare regională sectorială. Hărțile vor putea fi accesate din mai multe surse, inclusiv pe site ADR Sud.

Domeniul de activitate 5. COMUNICARE ŞI TRANSPARENŢĂ

Informarea și comunicarea sunt principii de baza a transparenței activității ADR Sud. În perioada anului 2015 obiectivul urmărit pentru comunicare şi transparență a fost cel de creştere a gradului de conştientizare a publicului cu privire la Programul Operaţional Regional şi informarea potenţialilor beneficiari cu privire la oportunităţile de finanţare pe care le oferă programul.

ADR Sud a desfășurat în anul 2015 numeroase acțiuni de informare și comunicare în vederea informării și în vederea asigurării transparenței Agenției. Pentru implementarea cu succes a planului anual al ADR Sud și anume a componentei COMUNICARE ŞI TRANSPARENŢĂ s-a ținut cont de următoarele principii de comunicare:
a) simplitate - pe parcursul tuturor proceselor de comunicare a fost utilizat un limbaj clar și direct;

b) transparență - informațiile fiind comunicate într-un mod transparent;

c) claritate - mesajele/informațiile au fost comunicate într-o manieră clară;

d) respect și considerație față de actorii implicați.

Activitatea de comunicare a ADR Sud s-a axat pe asigurarea transparenței instituționale și a urmărit informarea corectă și rapidă a opiniei publice și îmbunătățirea imaginii instituției atât în plan local cât și central. Toată informația relevantă este plasată pe situl Agenției de Dezvoltare regională, acesta fiind unul dintre canalele de bază de comunicare cu publicul și a actorilor implicați. Informații asupra activității instituției au fost aduse la cunoștință publicului larg prin intermediul comunicatelor plasate pe site. Majoritatea articolelor scrise au avut un caracter informativ.

În perioada de raportare pe site-ul ADR au fost plasate 213 materiale ce țin de mediatizarea implementării proiectelor de dezvoltare regională. 185 de materiale plasate pe site au fost de ordin general – rezultate de la ateliere, seminare, ateliere, vizite, invitații, anunțuri. Accesări pe site în perioada de referință fiind în jur de 35000. Pentru a susţine pagina web a agenției, este menținut și contul în rețelele de socializare Facebook, Twitter. Pe parcursul anului 2015 au fost postate 193 informații şi/sau poze pe pagina de Facebook, acoperirea acestora depășind cifra de 11.700 persoane.

În presa națională au fost publicate 42 de articole despre activitatea ADR Sud, iar în presa regională, aceasta numără 87 apariții. Comunicatele de pe situl ADR Sud, au fost preluate de către presa on-line - 66 la număr. La TV despre activitatea ADR Sud s-a menționat în 12 ediții, iar la Radioul național – 6 apariții. Informațiile de interes public au fost transmise prin intermediul buletinului informativ (6 la număr), cât și pe panourile informative din incinta consiliilor raionale din RDS. Pe lingă cele enumerate mai sus, s-a efectuat lucrul asupra elaborării broşurii „Ghid turistic”. Mai mult, tot pe site, a fost adăogat și meniul Explorați regiunea Sud, unde va fi dublata informația din ghid, astfel persoanele interesate vor putea selecta categoria sau zona de interes.

Un eveniment important l-a constituit evenimentul festiv organizat la finalizarea Proiectului "Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani - oportunități sporite pentru dezvoltarea economică pentru Zona de Sud a Republicii Moldova". Acesta a fost mediatizat în mai multe surse de nivel național – TRM, M1, Prime TV, Canal3.

Domeniul de activitate 6. ACTIVITATE OPERAŢIONALĂ

6.1 Planificarea şi utilizarea eficientă a surselor financiare destinate activităţii operaţionale ale agenţiei.

Fiind finanțată din surse publice ADR Sud aplică procedurile de planificare și raportare financiară conform regulamentelor stabilite pentru instituțiile bugetare. Separat pentru mijloacele financiare din sursele partenerilor de dezvoltare (GIZ) ADR Sud elaborează și prezintă MDRC și GIZ rapoarte separate.

Managementul financiar şi al gestiunii contabile a ADR Sud s-a realizat în perioada de raportare prin:

- planificarea financiară a cheltuielilor operaţionale ale ADR Sud în strictă corespundere cu normativele în vigoare;
- administrarea şi gestionarea eficientă a bunurilor din patrimoniu cu respectarea dispoziţiilor legale în vigoare;
- planificarea bugetului operațional al agenţiei şi urmărirea execuţiei acestuia;
- organizarea şi conducerea contabilităţii în conformitate cu dispoziţiile legale în vigoare;
- întocmirea şi prezentarea în termenii stabiliţi a diverselor rapoarte contabile organelor de resort din teritoriu.

La compartimentul cheltuieli operaționale și buna funcționare a Agenției pentru anul 2015 au fost valorificate 2275,1 mii lei (din care 2184,0 mii lei din mijloacele FNDR şi 91,1 mii lei din fondul GIZ). La capitolul control financiar preventiv, ADR Sud în perioada de raportare a fost supus verificărilor din partea companiei ”Moldauditing” SRL care a efectuat auditul conturilor ADR Sud aferente finanțărilor pentru proiectul MSPL și din partea auditului intern MDRC care a evaluat corectitudinea utilizării mijloacelor financiare, petrecerea achizițiilor publice la efectuarea lucrărilor de implementare a proiectelor.

6.2. Planificarea, organizarea şi administrarea procedurilor de achiziţii publice.

Realizarea acestui obiectiv vine să asigure satisfacerea necesităţilor de bunuri, lucrări şi servicii ale beneficiarilor în cadrul proiectelor în curs de implementare.
În acest context, agenţia asigură respectarea Legii privind achiziţiile publice nr.96 din 13.04.2007 şi a actelor normative în vigoare la toate etapele de organizare şi desfăşurare a procedurilor de achiziţii publice.
În perioada ianuarie-decembrie 2015 au fost organizate şi desfăşurate 11 proceduri de achiziţii publice pentru implementarea proiectelor aprobate spre finanţare în anul 2015:

Tabel 1. *Achiziții publice pentru implementarea proiectelor și activității operaționale a ADR Sud în anul 2015*

Nr.	Expunerea obiectului de achiziție	Procedura de achiziție aplicată	Cîștigătorul desemnat	Suma contractată MDL
Fondul Național de Dezvoltare Regională				
1.	Produse petroliere	COP	ÎCS „Bemol Retail” SRL	**82 404,40**

2.	Construcția apeductului magistral Leova - Filipeni-Romanovca. Etapa II.	LP	SRL „Polimer Gaz Construcții”	**2 865 334,00**
3.	Servicii de responsabil tehnic pentru „Construcția apeductului magistral Leova - Filipeni-Romanovca”. Etapa II.	CVM	SC „Preant” SRL	**24 355,00**
Agenția pentru Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)				
4.	Construcția sistemului de canalizare în s. Roșu, r-nul Cahul cu conectare la sistemul de canalizare a or. Cahul	LP	SRL „Izodromgaz”	**13 429 876,00**
5.	Servicii responsabil tehnic pentru „Construcția sistemului de canalizare în s. Roșu, r-nul Cahul cu conectare la sistemul de canalizare a or. Cahul”	COP	Gheorghe Cazanji	**94 009,00**
6.	Reabilitarea stației de tratare a apei potabile din r. Prut, or. Cahul”	LP	SRL „Izodromgaz”	**9 692 679,00**
7.	Servicii de elaborare a proiectului tehnic „Apeduct magistral Leova Iargara”	LP	-	
TOTAL				26 188 657,40

Ca recapitulare: în perioada ianuarie-decembrie 2015 au fost organizate şi desfăşurate 11 proceduri de achiziţii publice (5 proceduri au fost efectuate REPETAT), în cadrul a 4 proiecte. Dintre acestea, 3 proceduri sunt din cadrul unui proiect nou finanțat din FNDR, 2 proceduri sunt pentru satisfacerea necesităților ADR Sud, iar altele 6, din cadrul a 3 proiecte finanțate de GIZ. Au fost încheiate contracte în valoare totală de 26.188 mln. lei.
De asemenea, în cadrul a 7 proiecte în derulare au fost întocmite 30 acorduri adiționale.

6.3. Asigurarea secretariatului CRD Sud.

Pe parcursul perioadei de raportare ADR Sud a asigurat funcţionalitatea Consiliului Regional de Dezvoltare Sud, structura regională deliberativă, fără personalitate juridică, constituită în vederea elaborării, coordonării şi monitorizării politicii de dezvoltare regională la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud.

În perioada ianuarie - decembrie 2015 au fost desfăşurate două şedinţe a CRD Sud, ADR oferindu-i tot suportul necesar (logistic, informaţional, metodologic şi consultativ). În cadrul şedințelor s-au discutat probleme şi au fost luate decizii importante vis – a - vis de activitatea ADR Sud şi procesul de dezvoltare regională.

A doua ședință a CRD Sud din acest an a avut loc în componență nouă, deoarece în rezultatul alegerilor locale din vara lui 2015, s-a schimbat componența CRD Sud. În cadrul ședinței în componență nouă, membrii CRD Sud au ales președintele și vice președintele Consiliului, precum și reprezentantul sectorului privat în componența CNCDR.

În acest an, CRD Sud a aprobat 9 decizii, printre care fiind aprobarea Programului regional sectorial în domeniul infrastructurii drumurilor regionale și locale.
Cu regularitate CRD Sud este informat despre mersul realizării activităților incluse în planul anual de activitate al ADR Sud pentru anul 2015, inclusiv prin intermediul buletinului informativ ”Dezvoltare regională” elaborat de ADR Sud.

Domeniul de activitate 7. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

7.1. Monitorizarea, evaluarea şi raportarea asupra implementării documentelor de planificare și programare regională.

În perioada de raportare a fost analizat gradul de implementare a POR Sud 2013-2015 în perioada 2014-2015. Au fost analizați atît indicatorii agregați pe programe ce se deduc din proiectele investiționale incluse în document, cît și realizarea activităților incluse în program.

Monitorizarea implementării SDR Sud 2010-2016, se realizează prin monitorizarea implementării planurilor anuale de activitate a ADR Sud în această perioadă. Atît timp cît în acest document nu au fost stabiliți indicatori concreți de monitorizare, se raportează pe activități. Rapoartele semestriale și anuale se elaborează și se prezintă MDRC și CRD Sud. Raportul anual este plasat pe site-ul Agenției de Dezvoltare Regională Sud www.adrsud.md.
În contextul elaborării SDR Sud 2020, a fost evaluată implementarea SDR Sud 2010-2016. ADR Sud a facilitat procesul de elaborare a raportului de evaluare prin: prezentarea de documente și rapoarte solicitate de expertul evaluator, organizarea de vizite la proiecte implementate precum și de întîlniri cu diverși actori implicați în procesul de implementare a SDR Sud. Pe final a fost elaborat Raportul de evaluare a SDR Sud 2010 – 2016 și prezentat în cadrul evenimentului de consultare publică a SDR Sud 2020.

7.2. Participarea în elaborarea sistemului de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate

A fost elaborată matricea cadrului logic (MCL) pentru proiectele - pilot finanțate din sursele GIZ - MSPL Cahul și MSPL Leova.

Actualmente se lucrează cu experții GIZ la elaborarea mecanismului de M&E și a indicatorilor în baza cărora se va urmări implementarea SDR Sud 2020.